

ervolgt: „Dat een Openbare instig, maar de Universiteit van ons door Christus weer nieuwe gedolven”, lide leveran-

Zijn eer nooit en ander wil el en al vóór or de Univer-

academica-ge-voor den..... k een Civitas rbreiden van p een grond-itus als den

legen tweer JASPERSE.

IEKE-
VEN

overeenkomst onopgemerkt

en. lare en goede t er een ware troebel-roode rhorn-Sjahrir

ihen kant aan droten arbeid al ingeslagen

e dagblaadjes e historie van t, dan is er Maart 1947. telde indische appelen van eljes. IJverig at de R.V.D. rechter neder-

re mensen. nsten van dit e hebben het eten aanzien, k de „buiten- eldorado van niet de man- nheid van de naamde repu-

eerste synode. schaarde hij resoluut aan al blijken: hij zetten en uit- de artikel van t feit, dat de eteekent pra- laarde, in het ljdig was met in dit stukje actie is; woor- n echter voor

u nauwkeurig et globaal ge- en doop weer- n, die volgens gd, dat „later rsiteit tot een in de Geref. de man naar

erling geweest. word heeft hij gekregen. Ty- lood een zakje ft, dat hij niet amen. Smeedes ere vroomheid, lde. l worden. Zie t God heeft ge- an Assen, door welk geschrift eende. Ds Bos t.

o noemt hij De s H. de Cock”. 41.

blikkeinsche volkavertegenwoordiging) te Malang, is hun echter goedgunstig toegestaan de vergaderingen bij te wonen. Ze zijn daar in twee à drie dagen te weten gekomen, hoe schitterend de Republiek functioneert. Terugkomend hebben ze zich gehaast een verklaring te publiceren, een soort certificaat van echtheid van de Repoebliek Indonesia.

Dat was heel wat anders, dan bijvoorbeeld de verklaring, welke een „officier van de republikeinsche marine” niet lang geleden voor de radio te Makassar aflegde. Deze man was door officiële republikeinsche instanties er op uitgestuurd om in relatie te treden met australische communisten en zijn schip te laden met voor een revolutie onontbeerlijke voorwerpen. Hij was zoo onfortuinlijk op een rif te loopen, maar weldra zoo fortuinlijk door de nederlandse marine uit zijn benarde positie te worden bevrijd. Hij kwam in Oost-Indonësië terecht en had geruimen tijd volop gelegenheid rond te kijken in het gebied, waar de Republiek nu eens niet haar facto-gezag uitoefent. Voor de radio legde hij getuigenis af van zijn bevindingen. Hij was van meening, dat zijn landgenooten op Java door hun leiders bedrogen werden. Dezen beweerden, dat het buiten Java veel slechter was dan binnen de Republiek. Maar, zoo zei hij, dat is gelogen, hier is voedsel, werk en vrijheid voor ieder, terwijl op Java de mensen honger en geterroriseerd worden.

Het relaas van dezen man kwam niet in de pers. In zooverre is dat begrijpelijk, daar deze man - een van de vele bekeerden - het indische publiek niets nieuws vertelde.

Daarentegen, de verklaring welke de indische journalisten, na hun reis naar het binnenland publiceerden, was wel iets bijzonders en daarom beweerden wij, dat journalisten in dit land bijzondere mensen zijn.

In één opzicht zijn we het volmaakt met de pers en met de onderhandelaars eens, namelijk dat met de onderteekening van de overeenkomst de moeilijkheden niet zijn opgelost, doch pas goed beginnen.

Inderdaad, de overeenkomst lost geen enkele moeilijkheid op. Sjahrir bedoelde er het Koninkrijk mee op te lossen. Minister Jonkman en Professor Romme onderkennen het gevaar en trachten te redden wat te redden was. De Indonesiërs zagen in het naakte Linggadati de oplossing van het Koninkrijk binnen hun bereik en met het aangeklede Linggadati weer iets van zich af geschoven. Het gevolg is geweest, dat nu de overeenkomst zelf is opgelost. Immers beide partijen hebben hun eigen, tegengestelde, interpretatie. Van „overeenkomst” is geen sprake meer. Er was dus allerminst reden tot gejuich, toen te Batavia de onderteekening plaats vond.

De inkt van de handteekeningen was nog nauwelijks droog of Sjahrir wierp moeilijkheden op. De talrijke ondernemingen op Java en Sumatra zijn eigendom van nederlandse en buitenlandse eigenaars. Nu behoort de Republiek die eigendommen terug te geven, hetgeen in de zeventien punten van Linggadati is vastgelegd. Er dwerfelen echter zwermen kapers om „Java en Sumatra, belust op de ondernemingsproducten, welke de Republiek gaarne bereid is te leveren. Zij krijgt daarvoor tandpasta, haarborstels, kammen, haarvet en andere nuttelooze artikelen, daarnaast wellicht ook maar al te veel contrabande. De indische Regeering begrijpt echter heel goed, dat punt 14 van

de „overeenkomst”, waarin de aanspraken van de eigenaars worden erkend, niet kan worden nagekomen, als de Republiek doorgaat met het stelen en verkopen der eigendommen van niet-Indonesiërs. Zoolang de Engelschen het gezag in handen hadden, ging dat vrij gemakkelijk. Er was toen trouwens nog geen „overeenkomst”. Malakka deed goede zaken en Ned-Indië werd eenige honderden miljoenen „lichter”. Nadat deze onbaatzuchtige bondgenooten op 30 Nov. zijn verdwenen, heeft de Indische Regeering een stokje gestoken voor dit fraaie bedrijf. Groote verontwaardiging niet alleen bij de helers (men denke aan de Martin Behrman-affaire), maar ook bij de stalers, de Republiek. Dr. Gani, de republikeinsche minister van eon. zaken, blies heel hoog van den toren, maar daarmee kon hij toch niet duidelijk maken, dat hij een goed begrip had van het mijn en dijn. Integendeel.

Dadelijk na de onderteekening heeft echter Sjahrir zijn meening ten beste gegeven over wat hij noemt de blokkade door de Nederlanders. Hij meent, dat, nu de Republiek de facto erkend is, zij ook vrij moet zijn in het laden van buitenlandse schepen. Hij heeft van de Nederlanders nog geen aanvaardbare reden vernomen, waarom amerikaansche vrachtschepen als de Martin Behrman en de Flying Cloud niet geladen mochten worden. Het komt ons voor, dat die reden ligt in punt 14 van de „overeenkomst” en dat het aanvaarden van iets, dat overeengekomen is, door de revolutionaire leiders van de Republiek nog nimmer gepresteerd is.

Nog ernstiger is het geval met de buitenlandse vertegenwoordiging.

Art. 15 van het onderteekende stuk opent de mogelijkheid voor de Ver. St. van Indonesië, een eigen vertegenwoordiging in het buitenland te hebben. Die mogelijkheid zal uiteraard eerst werkelijkheid worden, wanneer de staatkundige structuur van de Federatie zal zijn tot stand gekomen. Van die Federatie zal de Republiek deel uit maken. Buitenlandsche gezanten van de Republiek zullen er ook in de toekomst niet zijn, wel van de Federatie.

De over dit punt gevoerde correspondentie tusschen de Commissie-Generaal en de indonesische delegatie liet ditmaal aan duidelijkheid niets te wenschen over. Het is bekend, dat de republikeinsche leiders steeds hebben verklaard niets te willen weten van de nederlandse interpretatie der overeenkomst, zooals de Regeering die aan de kamers heeft voorgelegd; zij achten zich alleen gebonden aan de notulen en de gevoerde correspondentie.

Het blijkt ook hier weer - en het was te voorzien - dat de Republiek zich noch aan het een, noch aan het ander stoort. Zij tracht, geheel op eigen initiatief, gezanten uit te wisselen met andere staten. Dat haar dit niet lukt, wijl vreemde mogendheden hierin niet buiten Nederland aan kunnen handelen, doet aan het feit zelf niets af. De republikeinsche onderhandelaars in den vreemde pogen de Republiek aanzien en vertrouwen te verschaffen door de Nederlanders te smaden en te belasteren.

Dit alles ligt geheel in de lijn van het politiek beleid van Soekarno, Hatta en Sjahrir. Zij beoogden van meet af hun dictatuur te vestigen over geheel Ned-Indië. De nederlandse Regeering - dat was nog in den tijd van Minister Logemann - was het daar niet mee eens. Zij wilde niet verder gaan dan Java, maar,

zigtbare waartekenen en zegelen van het verbond der genade”. Dit genadeverbond - zoo gaat het betoog verder - heeft God, dadelijk na de verbreking van het werkverbond door Adam; reeds in het Paradijs met de geloovigen opgericht. Op dit feit legt Smeedes den vollen nadruk. Want aan deze uitspraak voegt hij de opmerking toe: „en met die (geloovigen) alleen!”¹⁾ We willen dit even noteeren. De sacramenten van doop en avondmaal - zoo hooren we vervolgens - zijn „van eene en dezelfde waarheidheid. Ze hebben beide dezelfde betekenis, ze verzegelen beide dezelfde zaak, n.l. „de wasching, reiniging en vergeving aller zonden, door de eenige slagtofferande Christi aan 't kruis geschied”.²⁾ Voorts moet goed vastgehouden worden, dat die Sacramenten „niet werken door eene ingezette kracht, waardoor, waarom of waarop de genade gegeven wordt”. Neen, zij werken alleen „beteekenender en verzegelender wijze”.³⁾ Wat Smeedes met deze stelling bedoelt is duidelijk. Afwijzend de roomsche sacramentsofpatting, welke de sacramenten ziet werken krachtens de handeling, die voltrokken wordt (ex opere operato), zet hij in het volle licht de reformatorische opvatting, dat de sacramenten alleen dan zaligmakend werken als ze als een door God gesproken, beteekend en verzegeld, belofte woord door een waar geloof worden ontvangen en gebruikt. Ten slotte betoogt de Asser onderling, dat alleen de geloovigen, welke de belofte van het genadeverbond door een geschonken geloof hebben aangenomen, recht op de sacramenten hebben en alleen aan dezen mogen bediend worden. Alleen de geloovigen hebben

¹⁾ Verwijzing naar: Gen. III: 15; Rom. IV: 11; Catech. vr. 66.

²⁾ Verwijzing naar: Rom. IV: 11; Matth. XXVI: 27, 28; Catech. vr. 65 en 67; Geloofsbel. art. 33, 34, 35.

³⁾ Verwijzing naar: 1 Joh. 1: 7; 1 Cor. X: 1, 4; Joh. VI: 51, 55; Catech. vr. 72, 73, 78 en 79.

na eenig onderhandelen, werd ook Sumatra uitgeleverd. De republikeinsche leiders hebben echter het doel nimmer uit het oog verloren. Vandaar hun vervolgheid over Malino, hun verontwaardiging over Den Pasar en hun voldoening, dat de conferentie te Pontianak, waar de staat Borneo vorm moet krijgen, nog steeds niet bijeengekomen is.

In dat eigenmachtig optreden met betrekking tot de buitenlandse vertegenwoordiging treedt het oorspronkelijke doel weer op den voorgrond: de „Soekarno-dictatuur Java” en de rest van Ned-Indië een wingewest!

De heeren begrijpen heel goed, wat de Nederlanders willen: terugdringen van de Republiek tot den status van lid der Federatie. Dat nook! zeggen de Soekarnoiëten en zij trachten de Nederlanders voor een zooveelste voldongen feit te plaatsen. Zij pogen zich van de medewerking van het buitenland te verzekeren, door dit belanghebbend te maken. „Handelsrelaties” worden aangeknoopt en de eigendommen van „niet-Indonesiërs” zijn lokspijs voor moderne kaperfirma's in het buitenland. Het is niet ondenkbaar, dat het buitenland straks weer de noodige welwillende adviezen zal gereed hebben voor de nederlandse Regeering.

Het uiteindelijke doel van Soekarno c.s. zal steeds weer de oorzaak zijn, dat alle onderhandelingen vast loopen en Nederland telkens voor de keuze komt: geweld of toegeven. Maar zelfs, al zou Nederland zoover gaan, dat het de Republiek los liet, d.w.z. den misdaad beging de bevolking van Java en Sumatra prijs te geven aan oostersch despotisme, dan nog was er niet meer dan een kortstondige wapenstilstand bereikt. Nederland zou weldra de overige gebieden hebben te verdedigen tegen agressie van de op Java en Sumatra gevestigde dictatuur.

Neen, de 17 artikelen van Linggadati lossen geen moeilijkheden op. Er is slechts een dilemma: de Republiek lost, met hulp van de Partij van den Arbeid en de Communisten, het Koninkrijk op, of het Koninkrijk zal, zonder de Partij van den Arbeid en de Communisten, de Soekarno-Republiek hebben op te lossen.

Dit laatste is, tegenover het gerechtvaardigd streven naar zelfstandigheid van de volken van den archipel en in het licht der historie, de roeping, waaraan de nederlandse natie zich niet straffeloos zal kunnen onttrekken.

Smg. 5 Apr. '47. G.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN UIT AMERIKA. IX.

Als typeering van een specifiek hollandsche karaktertrek wordt wel eens gezegd: „Een Hollander - een theoloog; twee Hollanders - een Kerk; drie Hollanders - een kerkseuring”.

Wanneer ik ooit iets van deze typeering gezien heb dan is het..... in Amerika.

Op dit oogenblik zit ik in de studeerkamer van een predikant van de Protestantische Gereformeerde Kerk, ergens tusschen hoge bergen in een heel eenzaam oord in het midden-Westen van Amerika.

„regt aan dezelve” en alleen aan hen mogen ze bediend worden „als zij openlijk van dit hun geloof belijden doen, en dezelve met een godzaligen wandel bevestigen”. Omdat de Kerk over het hart „niet oordeelen kan, of mag, of wil - men lette op deze goed gekozen trits - houdt zij desulken naar den aard der liefde, voor broeders en zusters in den Heere, en leden der Gemeente Christi”²⁾.

Op bovengenoemde wijze nu zet Smeedes zijn stukken op.

Met spanning vragen we ons af als we deze door hem ingenomen positie goed in ons opgenomen hebben, hoe „zijn „apel” zich nu verder zal ontwikkelen.

Want Smeedes moet nu over de kinderen gaan schrijven: over hun positie in het verbond, over hun recht op den doop, den grond van hun doop, over de vooronderstellingen, de betekenis en de kracht van hun doop.

En hij moet dat doen, nadat hij met alle kracht twee stellingen heeft geponeerd, die z.l. onwrikbaar zijn, n.l.:

a. alleen met de geloovigen is het genadeverbond opgericht;

b. alleen de geloovigen hebben recht op den doop.

Was Smeedes nu doopersch, dan zou hij moeten zeggen: de kleine kinderen kunnen niet gelooven en dus kunnen ze niet in het verbond begrepen zijn en dus komt hun de doop niet toe.

Was hij synodoeratisch-Gereformeerd, aanvaardde hij dus ook de doopersche probleemstelling, dat het verbond „naar zijn inwendige - dat wil zeggen: zijn eigenlijke - zijde”, dus naar zijn

¹⁾ Verwijzing naar: Hand. VIII: 36, 37; 1 Cor. XI: 28, 29; Formulier voor den Doop der bejaarden, en Catech. vr. 81 en 82.

Deze plaats ligt meer dan duizend mijl van de Pacific waar ik den „winter“ heb doorgebracht. Het is vandaag Goede Vrijdag en de wereld ziet wit van de sneeuw. Toen ik in de week van Kerstmis mijn eerste brief voor De Reformatie schreef zat ik te midden van bloeiende boomen en hingen de sinaasappelen te rijpen aan de boomen voor mijn raam. Nu op Goeden Vrijdag ben ik op een plaats waar zelfs het gras nog dood is en niets anders dan sneeuw en ijs te zien is. Maar de zon schijnt met een, voor een Nederlander ongekende helderheid en de lucht is sereen en ij. We zitten dan ook meer dan zestien honderd meter boven den zeespiegel en rondom liggen massieve bergwanden als een muur om deze vallei.

Dat is Amerika, een land van de grootste tegenstellingen, een land van uitersten.

Maar wat ik eigenlijk zeggen wilde: in dit kleine plaatsje, dat niemand in een atlas vinden kan en dat men hier „Amsterdam“ genoemd heeft, wonen Hollanders. Het is een kleine nederzetting. De eerste Hollanders kwamen in de tachtiger jaren der vorige eeuw. Ze zijn boeren, hebben slechts drie maanden voor het landwerk en verder is het voor hen winter. Maar in die drie maanden kan er heel wat van dit land worden gehaald.

Toch heeft deze kleine nederzetting twee kerken, een is de Chr. Ref. Church en de andere is de Protest. Ref. Church.

Toen ik deze nederzetting binnenreed en de twee kerken vlak bij elkaar gewaar werd, schoot mij het gezegde, dat ik hier boven aanhaalde onwillekeurig in de gedachten.

Men moet dezen gang van zaken betrouwen. Allen van hetzelfde land, in gemeenschap des bloeds en als tot een gemeenschap gedwongen door de natuur en de woeste gesteldheid des lands waarin zij moeten leven, toch gescheiden en gedeeld. Kan dat allemaal werkelijk alleen vast zitten op die „drie punten“ betreffende de gemeene gratie?

Natuurlijk niet. Hoe meer ik mij inleef in de kerkelijke kwesties in Amerika, hoe meer ik de overtuiging krijg, dat er vele punten van overeenstemming zijn tusschen den strijd, dien wij in Nederland hebben en wat De Hoeksema in Amerika heeft moeten doormaken.

Het verschil zit veel dieper dan dat het alleen maar een kwestie van een stukje dogmatiek kan zijn. Bij ons in Nederland is de scheuring tenslotte begonnen op de kwestie van het Verbond, maar het had even goed op een heel ander punt kunnen beginnen. Innerlijk was er de scheur al. Het was tenslotte een kwestie van levenshouding, meer nog een ethische dan een dogmatische en kerkrechtelijke crisis. Ik geloof dat het hier in Amerika precies zoo is.

Er ligt over de Chr. Ref. Kerken, voor zoover ik er nu mee in aanraking kwam en er een indruk van krijg, door hetgeen er in dien kring gepubliceerd wordt, een geest van zelfvoldaanheid en van arrivé-zijn, van verborgelijking en zelfgenoegzaamheid, die in vele opzichten herinnert aan wat we ook in Nederland gekend hebben in de jaren, die aan den oorlog vooraf gingen. Ik heb reeds eer in enkele indrukken vastgelegd welke gevaren m.i. deze kerken bedreigen; het is voornamelijk het gevaar van gelijkschakeling met het amerikaansche leven dat, voor zoover het nog religieus is, zich kenmerkt door een vroom getint humanisme en een onschriftuurlijken drang tot massa-be-

keering, terwijl het eigen kerkelijk leven in een grenzeloze oppervlakkigheid zich verstikt. Een uitbouw naar buiten en een uitholling naar binnen.

Deze gevaren heeft De Hoeksema reeds jaren geleden onderkend en zijn reactie hiertegen openbaarde zich voornamelijk in zijn oppositie tegen de leer der gemeene gratie. Hij zag, dat de antithese, die er bestaat tusschen kerk en wereld, in Amerika vervlakte en zijn opereeren tegen de leer der gemeene gratie moet tegen dezen achtergrond gezien worden wil men iets van zijn strijd begrijpen. Dat begon nu meer dan twintig jaar geleden. En wanneer men nu van nabij kennis maakt met deze kerkengroep, bespeurt men, dat deze kerken een eigen karakter en een eigen stijl zijn gaan vertoonen, die zich dicht aansluiten bij de positief gereformeerde kerken in Nederland. Dat komt uit zoowel in de prediking als in de kerkelijke liturgie. De Prot. Ref. Kerken hebben zich geheel vrij gehouden van de amerikaansche invloeden van methodisme, arminianisme en een zich vergapen aan een soort liturgie, welke niets anders dan een innerlijke holheid en leegheid moet camoufleren.

Wij weten, dat we het niet in alle dingen met deze kerken eens zijn. Zij hebben nog weer een andere Verbondopvatting dan wij hebben, een Verbondopvatting die als ik het goed zie, ook alweer alleen te begrijpen is tegen den achtergrond van een amerikaansche geest, die in bijna alle kerken van Amerika is doorgedrongen.

De eigenlijke worsteling van de Prot. Ref. Kerken is de vurige begeerte om te behouden wat de Kerk heeft aan rijkdom van diep gereformeerd en daarom Schriftuurlijk leven.

Ik heb dan ook, voor zoover ik nu met deze kerken in aanraking kom, den indruk gekregen, dat het ook onder de gewone kerkleden leeft. Men weet wat men belijdt en kan er over praten. Ik mis hier de verborgelijking en de zelfvoldaanheid en de geestelijke slaperigheid. Het behoeft ook niet te verwonderen, want deze menschen hebben den stroom en den wind tegen. Zij vormen slechts kleine groepen en moeten zich een zeker isolement en verachting getroosten. Het is niet gemakkelijk om Prot. Geref. te zijn. Het is dan ook niet zoo, dat zij zich los gemaakt hebben van de Chr. Ref. Kerken uit lust tot scheuren. Behalve dat zij in de uitzetting van De Hoeksema en anderen, een groot onrecht zien, zijn ze overtuigd, dat het behoud van het gereformeerde leven voor henzelf en hun geslachten deze losmaking elsticht.

Natuurlijk dreigen ook hier gevaren. Ik geloof, dat men in den kring van Prot. Ref. Kerken die gevaren zelf ook wel ziet. Zoo licht is men geneigd, onvolmaakt die we zijn, tot een zekere eenzijdigheid te vervallen, en b.v. uit angst voor arminianisme en uitvlaking der antithese, tot een zekere eenzijdigheid te komen, die in haar consequenties ook niet aanvaard mogen worden.

Maar ik geloof, dat men in dezen kring dit zelf ook inziet.

Diep te betrouwen blijft het, dat men in 1924 De Hoeksema uitwierp. Hij is volkomen gereformeerd als de beste in Amerika. De Chr. Ref. Kerken hebben zich zelf er groote schade door berokkend. Zij konden dezen man niet missen, hij zag gevaren die zij zelf blijkbaar

niet zagen en waarmee zij nu in toenemende mate krijgen te worstelen zonder dat zij voldoende gezonde tegenweer meer bezitten om er tegen in te gaan.

En wanneer ik nu, hier in het midden-Westen van het onmetelijk groote Amerika, in dit kleine „Amsterdam“ van slechts enkele huizen, twee kerken zie, en deze weinige menschen vanavond in twee groepen gedeeld, zullen opgaan om het lijden en sterven van onzen Heiland te gedenken, dan kan ik in deze scheur, die getuigt van de zonde der Kerk, toch tevens Gods genade aanvaarden, die over Zijn Kerk waakt en ook in deze afgelegen plaats, waar de majesteit van Zijn geweldige schepping dag en nacht Zijn eer verkondigt, nog tegenkrachten openbaren wil tegen den insluipenden geest van inzinking en verwereldlijking, die alle eeuwen door de Kerk belaagd heeft en in verval bracht, ook al doen deze tegenkrachten pijn voor het vleesch en snijden zij vaak dwars door gezinsverbanden en familiebetrekkingen heen. Kerk-scheuring om de Kerk te behouden, het moge paradoxaal klinken, maar is het niet de wet der Kerk door alle eeuwen heen geweest? Op Goeden Vrijdag scheurde het gordijn in den officieelen tempel, omdat men daar nog wel de symbolen der Kerk angstvallig bewaarde, maar het WOORD, dat de symbolen verklaren moest, had verlaten. Door alle eeuwen heen is het sindsdien dezelfde zonde der Kerk handeling geweest, die de Kerk-geschiedenis verklaren moet.

v. S.

BOEKBESPREKING

Herman de Man: De barre winter van Negentig. 3e druk. — Baarn, Bosch & Keuning N.V. / 5.90.

De afgeloopen barre winter heeft blijkbaar de uitgevers geïnspireerd tot het opnieuw uitgeven van bovengenoemd boek. Het is reeds jaren geleden, dat het in ons blad besproken werd, als een heel goed, hoewel niet het beste werk van den bekenden regionalen schrijver.

De tien hoofdstukken bevatten evenzoveel aparte verhalen, met dezelfde personen dikwijls. Een soort raamvertelling dus. Ze geven samen een aangrijpende schildering van den schier eindeloozen winter van 1890, die onnoemelijk leed bracht over arm en rijk. Bittere ellende en roekeloos geldverteren, het losgooien van alle morele remmen en verlies van geloof en goede zeden zijn de treurige gevolgen van de aanhoudende kou, die tenslotte de harten der menschen lijkt te bevriezen.

Een goede roman is nooit een gelegenheidsboek. De Man heeft het vroeger niet als zodanig bedoeld, en nu is het zoo iets wel niet geworden, maar na een winter als de afgeloopen heeft het iets aantrekkelijks, te lezen hoe een kenner van het leven den invloed der kou heeft gezien. Herman de Man kwam verleden jaar om door een vliegongeval. De lezer van dit boek zal ervaren, dat wij een goed schrijver in hem verloren hebben.

als een „misschien“ van een „misschien“ hebben ontkeend?

4e. Ook „de uitwendige roeping“ of „het leven onder de bediening van het verbond“ kan geen grond voor den doop zijn. Er zijn, zoo betoogt Smeedes, inderdaad vele „uitwendige voorrechten“, die een mensch door die uitwendige roeping in het leven onder de bediening van het verbond ten deel vallen. Maar daardoor heeft hij, evenmin als een blinde heiden recht op de verbondsbelofte¹¹⁾. En deze alleen is de grond voor den doop.

Wie dit alles nauwkeurig overleest, ontdekt reeds een paar zeer belangrijke gegevens.

Voorreest dit: Smeedes gelooft zelfs niet, dat „in sommige gevallen“, kinderen des verbonds „inwendige heiligheid“ bezitten. Zou deze man dan al de kinderen willen beschouwen en behandelen als kinderen, welke die inwendige heiligheid ontvingen?

Vervolgens: Smeedes kan alleen als grond voor den doop iets erkennen, dat inderdaad „in“ of liever „onder“ elken toebedienden doop aanwezig is. Een constructie van een „grond“ voor den doop, welke niet bij elken wettig bedienden doop in volle werkelijkheid voorhanden is, wijst hij resoluut af. Hij duidt geen „misschien“ ten aanzien van dit fundamentele moment van den doop. Per consequentie wijst hij aldus óók af de opvatting, dat de verbondsbelofte — opgevat als een alleen aan de uitverkorenen toekomstende heilstoezegging — de grond voor den doop zou zijn. Want ook deze is geen voor elken toebedienden doop aanwezigen „grond“. Als zij bestaat — wat we ontkennen — is ze alleen in den aan uitverkorenen toebedienden doop aanwezig.

Volgende week nog meer over dit artikel van Smeedes — Scholte. C.V.

¹¹⁾ Verwijzing naar: Gen. XXI: 10, 11, 13; Rom. IX: 6, 7, 8; Gal. IV: 28—31.

wezen, alléén voor de geloovigen is en dat ook de doop, de „ware“ doop, alleen voor de geloovigen is, dan moest hij betoogen, dat we er nu van moeten uitgaan, dat die kinderen werkelijk tot dat verbond-naar-zijn-inwendige-zijde behooren en werkelijk geloovigen zijn en dat hun nu onder die veronderstelling, de doop moet worden toebediend.

Maar wat zegt Smeedes, die geestverwant van den, dat booze ei leggenden, Scholte?

Heel nuchter begint hij met op te merken, dat de kinderens de zoo-even genoemde voorwaarde — n.l. het doen van belijdenis en het vertoonen van een godzaligen Wandel — niet kunnen voldoen, maar „dat de kinderens der geloovigen (toch) het Sacrament des Doops mogen en moeten ontvangen, op allerkrachtigste gronden en bewijzen“.

En hij zal dan deze gronden en bewijzen zijn lezers voorstellen eerst „ontkennenderwijze“ en dan „stelenderwijze“.

Als we dat vernemen zijn we weer aanstonds een en al oor.

Vier vermeende gronden voor den doop wijst Smeedes daarna af. We zullen ze één voor één bekijken.

1e. De doop der kinderen wordt niet bediend op grond van een uitwendig verbond. Zulk een verbond bestaat eenvoudig niet! Want na den val kan God geen verbond oprichten dan in en door den Borg Christus. Maar die is alleen Borg van het Genadeverbond. Wie moet er dan borg zijn van dat uitwendig verbond? Bovendien, als er zoo'n uitwendig verbond zou zijn — welke zegelen zou het dan bezitten? De doop en het avondmaal komen daarvoor niet in aanmerking, want die zijn zegelen van het Genadeverbond! Een uitwendig verbond zou dus een verbond zijn zonder Middelaar en zonder Sacramenten en dat is dwaasheid.

2e. De doop der kinderen wordt óók niet bediend

op grond van inklevende heiligheid, betoogt Smeedes vervolgens. Als we dat lezen, spitsen we onze ooren nog eens extra goed. Want ten aanzien van de heiligheid der bondskinderen hebben onze synodocratische broederen een zeer diep verankerde overtuiging. De heiligheid van die kinderen — het in Christus-geheiligd-zijn is naar zij steeds betoogen „inwendige heiligheid“.

Wat zegt nu Smeedes hieromtrent?

De doop der kinderen wordt niet bediend op grond van een inklevende heiligheid, om twee redenen niet!

a. De grond voor den doop — „Ik zegge de grond“ — kan niet in onszelve liggen. Die grond ligt alleen „in de verbondsbelofte“. — Daar gaat Kuyper's veronderstelde wedergeboorte!

b. Deze grond zou een zeer onzekere grond zijn, „want al mogt het al eens waar zijn (dat deze grond) in sommige (kinderen aanwezig is) wat ik echter niet kan gelooven, zoo is dat het geval toch niet met alle ta doopene kinderen, gelijk uit de ervaring blijkt, zoodat dit de grond ook niet kan zijn van kinderen te doopen“.

3e. Grond voor den kinderdoop is ook niet de verkiezing. Wij mogen immers over den wil Gods niet uit zijn verkiezing naar alleen uit zijn woord oordeelen. Bovendien zou de verkiezing „een geheel onzekere grond zijn, steunende op een bloot „misschien“. Ik kan immers ten opzichte van de kinderen nooit verder komen dan het vermoeden: misschien is dit kind, zijn deze kinderen wedergeboren! Bovendien valt dit misschien „geheel in duigen“, wanneer ik er een ander misschien, dat van het: misschien zijn ze verworpen, tegenover plaats¹²⁾. Zou aan een uitspraak als deze later De Kok zijn bekende typeering van de veronderstelde wedergeboorte

¹²⁾ Hierbij verwijst Smeedes naar de Canones van Dordt, I, 17.

Een lijdens-kunde. schrijver tusschen christelijken en we berust. boekje. Gron.

Amici

Er is des Hee

schap t

Te ha

kelijk o

is het, l

Hij se

zienighe

plooiing

naar z

rijken d

God is

God lan

heid loe

weg var

ongehoo

zal de

schap n

van het

want di

nog dan

te meer

aller di

Te vr

hoe god

haastige

ken ma

bewegen

Wij n

lijke fe

zij wa

Als e

zoekt m

hijkheid

dwaze m

Het is

dat zij

Schrift

de ver

tiende e

soms s

door aa

bewering

den Bijt

vaarlijk

Het w

deelde o

kundigen

weringen

Wat E

afvoert,

moge n

Het E

maal

wille v

Dat is

niet no

Ik voe

mij ze

een natu

de Bijbe

want ne

jaren vo

Joodsche

wel, als

de groot

seconde

Trouw

der aarc

dit dan

Een d

wetensch

wording

miljoene

lijk den

Een A

van de

omtrent

den Bijb

Het is

en zich

heid van